

Comitè científic: Ricard Torrents (Universitat de Vic / President), Francesc Fontbona (Biblioteca de Catalunya), Roger Friedlein (Ruhr-Universität Bochum), Jordi Larios (University of London), Josep Massot (Abadia de Montserrat), Joan Peytaví (Universitat de Perpinyà), Damià Pons (Universitat de les Illes Balears), Patrizio Rigobon (Università Ca' Foscari Venezia), Lourdes Sánchez (Universidad de Granada), Anna Sawicka (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Pilar Vélez (Museu Frederic Marès).

Comitè organitzador: Ramon Pinyol (UVic), Josep M. Domingo (UdL), Pere Gabriel (UAB), Enric Gallén (UPF), Manuel Jorba (UAB), Rafael Roca (UV), Magí Sunyer (URV), Carme Torrents (FJV), M. Àngels Verdaguer (UVic / Secretaria).

Organitzen: Societat Verdaguer / Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic

Col·laboren: Societat Catalana de Llengua i Literatura / Fundació Jacint Verdaguer (Casa Museu Verdaguer de Folgueroles) / Ajuntament de Folgueroles

Amb el suport de:

Projecte d'Investigació FFI2008-04830 finançat pel Ministerio de Ciencia e Innovación / Grup consolidat de recerca 2009 SGR 736 de la Universitat de Vic

Allotjament (Cal fer reserva directament)

HOTEL CIUTAT DE VIC***

Passatge de Can Mastrot, s/n, tel. 93 889 25 51 / www.nh-hotels.com

HOTEL CAN PAMPLONA***

Eix Onze de Setembre, 10, tel. 93 883 31 12 / www.canpamplona.com

HOTEL ESTACIÓ DEL NORD**

Pl. Estació, 4, tel. 93 516 62 92 / www.estaciodelnord.com

HOTEL BALMES***

Francesc Pla "El Vigatà", 6, tel. 93 889 12 72 / www.hoteljbalmes.com

Per a més informació, <http://www.victurisme.cat>

Organitzen:

SOCIETAT VERDAGUER

càtedra
verdaguer

D'ESTUDIS LITERARIS
DE LA UNIVERSITAT DE VIC

Col·laboren:

FUNDACIÓ
JACINT VERDAGUER

Ajuntament de
FOLGUEROLES

Amb el suport de:

Projecte d'Investigació
FFI2008-04830 finançat pel
Ministerio de Ciencia e Innovación

Grup consolidat de recerca 2009
SGR 736 de la Universitat de Vic

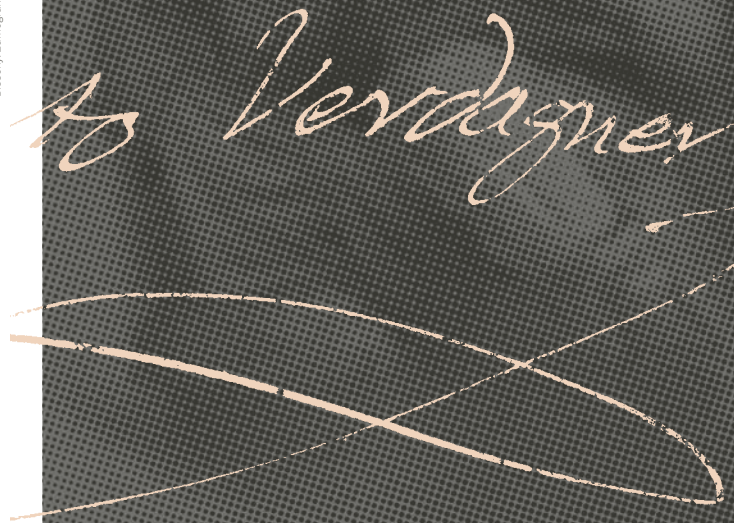
VIII COL·LOQUI
INTERNACIONAL
VERDAGUER

La mirada social de Verdaguer

De *Caritat* (1885)
a *En defensa pròpia* (1897)

Barcelona-Vic-Folgueroles
10-12 de novembre de 2011

Disseny: Eumografic. Imatge: Un diable llura una bomba Orini a un obrer, escultura de Llorenç Matamala al temple de la Sagrada Família (Barcelona).

Fa cent vint-i-sis anys, el gener de 1885, Verdaguer va enllestir en pocs dies, improvisant i sobre la marxa, un recull de poesies amb el títol *Caritat*. Amb aquell llibre d'urgència volia contribuir a la campanya de solidaritat amb Andalusia, assolada per un terratrèmol paorós el 27 de desembre de 1884, que en especial castigà les terres de Màlaga i de Granada. «Pobles enters, i no petits, se troben en complert estat de ruïna, i sos habitants, los que no han mort en l'horrible catàstrofe, vivint al ras i sense alberg segur enlloc».

Al cap de poques setmanes el poeta signava una nota de presentació del llibre explicant que s'havia preguntat «Què puc donar? I aixís com si hagués sigut flequer hauria duit un parell de pans, essent poeta me cregué obligat a donar algun bé de Déu poesia». Eren trenta poesies, gairebé totes publicades. Ni formaven un conjunt unitari ni aportaven res de nou a l'obra de l'escriptor. Eren un gest de caritat en el sentit més ras d'almoïna, de beneficència. Amb el resultat que l'edició li permeté de donar «260 duros als pobres d'Andalusia», o sigui 6.000 rals, quantitat, diu Isidor Cònsul a l'edició del llibre a *Totes les obres*, «superior en un 20% als 5.000 rals amb què el bisbe Morgades havia obert la subscripció a Vic».

Aquest llibre tan singular no ha obtingut l'atenció que es mereix i ha quedat marginat a la secció de les obres dites menors del poeta. En realitat és com la punta d'un iceberg. No només és indicador d'un context històric, social, literari, religiós, econòmic i polític de la màxima rellevància, sinó que revela un pesant contingut ideològic sobre la pobresa i la riquesa en plena revolució industrial i en oberta lluita de classes.

El Verdaguer de *Caritat*, de quaranta anys, en la Barcelona de la meitat dels vuitanta del segle dinou, de *La febre d'or*, esdevé un sismògraf, no pas de terratrèmols com els d'Andalusia, sinó dels moviments que transformen la societat que ell mateix contribueix a transformar, transformant-s'hi, amb els rics dels palaus dels Comillas, dels Güell, dels bisbes de Vic i de Barcelona, i amb els pobres dels tallers, de les fàbriques, dels carrers. Altrament *Caritat* és una cruïlla. El poeta agafa una bifurcació que el portarà per la via del cristianisme social: del *Dietari d'un pelegrí a Terra Santa*, a *Jesús Infant*, a *Sant Francesc*, i, a la fi, a *Los pobres*, que deixà inacabat.

Per totes aquestes raons creiem que és oportú dedicar a *Caritat* aquesta acció. No oblidem, però, que el 2011, a més, fa cent vint-i-cinc anys de *Canigó*. Tanmateix aquest poema ha comptat amb iniciatives diverses d'estudi i difusió. *Caritat*, en canvi, demana una atenció que no s'hauria d'ajornar més. Complementàriament, ja s'ha posat en marxa la iniciativa, per part de la Fundació Jacint Verdaguer (Casa Museu Verdaguer de Folgueroles), d'una exposició sobre el tema, que podria tenir caràcter itinerant.

Per tot plegat, es convoca aquest VIII Col·loqui Internacional Verdaguer, els àmbits temàtics del qual s'ha pensat que es concretin en aquestes quatre seccions:

1. conflicte i pensament social
2. La mirada social en la literatura
3. La mirada social en les arts
4. Verdaguer: de *Caritat* (1885) a *En defensa pròpia* (1897)

DIJOURS, 10 DE NOVEMBRE

Tarda (Institut d'Estudis Catalans): Sessió d'inauguració

DIVENDRES, 11 DE NOVEMBRE

Matí i Tarda (Universitat de Vic)

Vespre: recital

DISSABTE, 12 DE NOVEMBRE

Matí (Folgueroles): Sessió de clausura

Ponents:

Francisco Vidal Sánchez (Universitat de Granada)

Pere Gabriel (Universitat Autònoma de Barcelona)

Jordi Castellanos (Universitat Autònoma de Barcelona)

Eugenio Burgio (Universitat "Ca' Foscari", Venècia)

Teresa-M. Sala (Universitat de Barcelona)

Ramon Pinyol (Universitat de Vic)

Ricard Torrents (Universitat de Vic)

Termini de presentació dels **resums de les comunicacions** d'uns 1.500 espais aproximadament (per correu electrònic societat.verdaguer@uvic.cat): **15 de maig de 2011**. Es notificarà abans del **30 de juny de 2011** si les comunicacions han estat acceptades.

La durada de l'exposició oral de les **comunicacions** serà de 15 minuts. El text de la comunicació, per ser considerat per a la publicació posterior a l'*Anuari Verdaguer. Revista d'estudis literaris del segle XIX*, s'ha d'enviar com a màxim el dia 12 de novembre de 2011 i no podrà sobrepassar les 15 pàgines de 2.100 espais. El comitè organitzador es reserva la decisió última de publicació de les contribucions escrites.

INSCRIPCIÓ

Preu: 100 € per a comunicants / **50 €** per a membres de la Societat Verdaguer, d'Amics de Verdaguer de Folgueroles i de la Societat Catalana de Llengua i Literatura / **20 €** per a estudiants

Matrícula en línia: <http://www.uvic.cat/activitats-congressuals>
(des de l'1 de juliol fins a l'11 de novembre de 2011)

Secretaria:

Universitat de Vic / Societat Verdaguer / C. de la Laura, 13 / 08500 VIC

societat.verdaguer@uvic.cat / Tel.: 93 881 60 24 / Fax: 93 881 43 07

www.societatverdaguer.cat